

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Priemyselná 2, 824 73 Bratislava 26

Kancelária predsedu

Odbor komunikácie a styku s verejnosťou

Slovensko sa dostáva mimo prvého sankčného pásma dlhovej brzdy, rozpočet štátu ukrýva viaceré riziká

Bratislava 20. novembra 2018 – Rok 2020 sa podľa návrhu rozpočtu verejnej správy na nadchádzajúce tri roky môže stať kľúčovým z hľadiska hodnoty deficitu a po prvýkrát v histórii samostatnej Slovenskej republiky bude dosiahnuté vyrovnané hospodárenie. Budúci rok bude deficit verejnej správy na HDP atakovať úroveň 0,1%, pričom rok 2021 môže byť rokom, kedy verejná správa bude hospodáriť s prebytkom 0,2% HDP (viď obr. 1). Tento vývoj hodnotí Najvyšší kontrolný úrad SR vo svojom stanovisku k návrhu štátneho rozpočtu na rok 2019 pozitívne a zároveň konštatuje, že rozpočet bol spracovaný v súlade s rozpočtovými pravidlami. Okrem toho kontrolóri potvrdili, že rezort financií vychádzal pri kľúčových ukazovateľoch z makroekonomickej analýzy Výboru pre makroekonomicke prognózy.

Stanovisko národnej autority pre oblasť externej kontroly predložil predseda úradu Karol Mitrik na dnešnom (20. november 2018) rokovaní Výboru Národnej rady SR pre financie a rozpočet. Kontrolóri vo svojom stanovisku okrem iného konštatujú, že hrubý dlh verejnej správy sa v roku 2019 zvýši o takmer 1,75 mld. eur. To v konečnom dôsledku znamená, že úroveň hrubého dlhu sa dostane na 45,72 mld. eur a tak jeho podiel vo vzťahu k HDP našej krajiny bude na úrovni 47,3%. Ak sa naplnia tieto prognózy, tak dlh v budúcom roku poklesne pod dolné, prvé sankčné pásmo dlhovej brzdy. Negatívny vývoj bude naďalej pri hospodárení štátu, kedy sa hotovostný schodok štátneho rozpočtu zvýši o viac ako 165 mil. eur a v roku 2019 dosiahne 2 138 mil. eur (príjmy ŠR – 15 498 mil. eur, výdaje ŠR – 17 636 mil. eur)

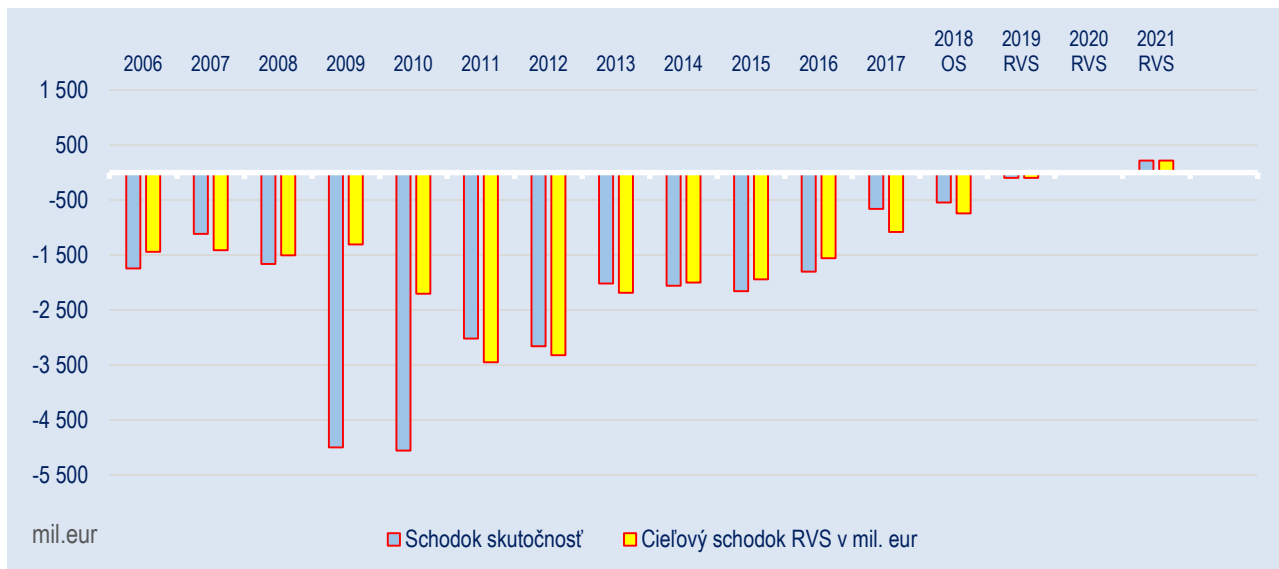
Na základe kontrolných zistení v tomto a predchádzajúcich rokoch predseda úradu K. Mitrik upozorňuje poslancov parlamentu aj na viaceré riziká. Jedným z nich je skutočnosť, že štát bude v roku 2019 platiť za svojich poistencov 4,5-krát menej ako do systému zdravotného poistenia prispievajú ekonomicky aktívne osoby. Tento stav pritom môže viesť k zvyšovaniu zadlženosti nemocníc a prehlbovaniu už aj tak nebezpečného modernizačného dlhu (napr. rekonštrukcie nemocníc, obstarávanie modernej techniky a pod.). V rezorte dopravy pretrvávajú nedostatočné finančné krytie účelovo viazané na údržbu, opravu ciest I. triedy a rovnako problematické sa ukazuje financovanie modernizácie železničnej infraštruktúry. Kontrolóri pri ministerstve dopravy upozorňujú tiež na pomalé čerpanie európskej finančnej pomoci, ktorá je primárne určená na rozvoj, modernizáciu železničnej dopravy (viď obr. 2). NKÚ SR identifikoval v navrhnutom rozpočte rezervy aj v kapitole Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, keďže dochádza k takmer 50% medziročnému zníženiu výdajov pre oblasť politiky zamestnanosti. To sa môže prejaviť na pomalšom odstraňovaní regionálnych rozdielov či zvyšovaní počtu dlhodobo nezamestnaných ľudí s nižším vzdelaním.

Kontrolóri upozorňujú vládu SR na stále pretrvávajúcu nízku dynamiku čerpania európskych fondov. Slovensko v 3. programovacom období (2014 – 2020) zatiaľ vyčerpalo dve miliardy eur, čo je necelých 14,5 % z celkovej alokácie finančných zdrojov (cca. 14 mld. eur). Zlá vnútorná kontrola, nedostatočné riadenie operačných programov a tiež slabý monitoring dosahovania cieľov schválených projektov, môže mať negatívny dopad na vývoj štátneho rozpočtu, dosiahnutie jeho kľúčových cieľov.

Grafy:

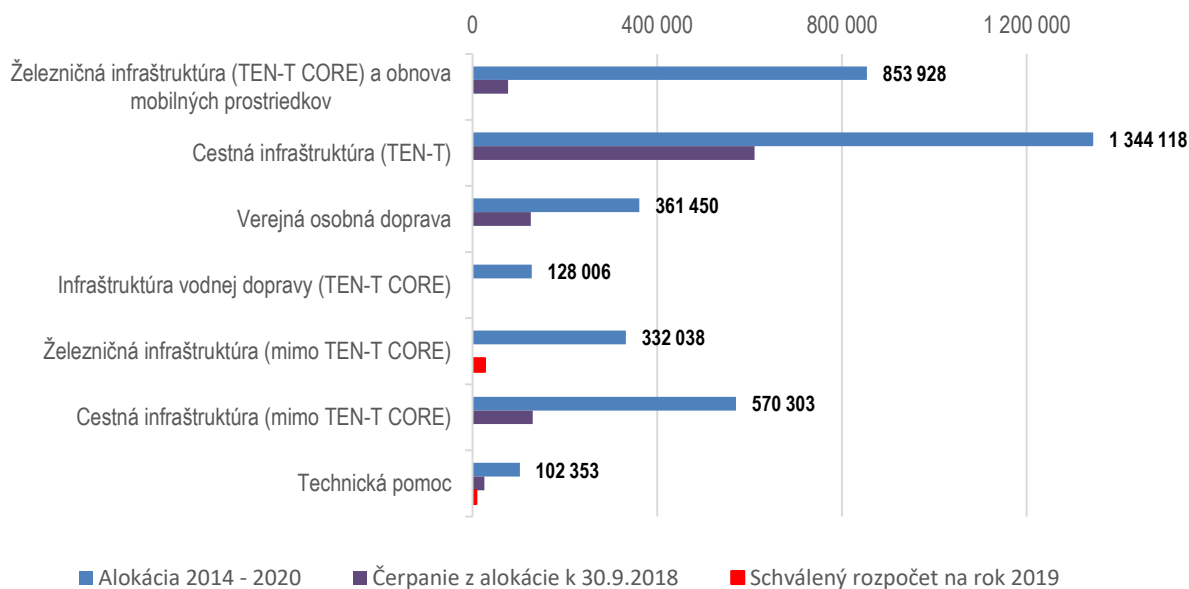
(na ďalšej strane)

Obr. 1: Vývoj schodku verejnej správy v rokoch 2006 až 2021 (mil. eur)

Zdroj: Návrh RVS 2018 až 2021, ŠÚ SR – októbrová notifikácia o deficite a dlhu

Obr. 2: Porovnanie celkovej alokácie (vrátane spolufinancovania) a stavu čerpania (k 30. 9. 2018), OPII 2014 – 2020, v tis. eur

Zdroj: MF SR